

„Życ w czystym, pięknym świecie”

Mirosława Kwas¹, Krystyna Fabisiak²,
Barbara Wojtczak³

Liczba uczestników: 34

Cele edukacyjne:

- ukazanie wpływu człowieka na różne elementy środowiska i konsekwencje ludzkiej działalności w środowisku przyrodniczym,
- ukazanie związków między życiowymi funkcjami człowieka a środowiskiem zewnętrznym i wpływu przyrody na zdrowie człowieka,
- kształtowanie właściwego stylu życia, promocja zdrowia,
- zainteresowanie problematyką ochrony środowiska jak najszerszego grona (rodziców, nauczycieli, uczniów i innych osób).

TREŚCI:

1. Wpływ człowieka na środowisko przyrodnicze.
2. Wpływ środowiska na zdrowie człowieka:
  - a. substancje szkodliwe i ich wpływ na organizm człowieka,
  - b. rola wody, powietrza, gleby, ich odtwarzalność, czystość i skażenie.
3. Substancje szkodliwe dla organizmów żywych i ich oddziaływanie na środowisko przyrodnicze.
4. Właściwości różnych substancji i ich zastosowanie.
5. Opis miejsca zamieszkania (form terenu, skał, wody, gleby, roślinności).
6. Warunki życia ludzi w najbliższym otoczeniu.
7. Zależność życia ludzi od czynników przyrodniczych i pozaprzyrodniczych.

Treści zawarte w *Podstawie programowej... ścieżki ekologicznej*:

Wpływ codziennych czynności i zachowań w domu, szkole, miejscu zabawy i pracy na stan środowiska naturalnego, przykłady miejsc (w najbliższej okolicy), w których obserwuje się korzystne i niekorzystne zmiany zachodzące w środowisku przyrodniczym.

---

¹ Nauczycielka Szkoły Podstawowej w Kucharach.

² Nauczycielka Gimnazjum Nr 3 w Pleszewie.

³ Nauczycielka Gimnazjum w Gołuchowie.

KSZTAŁCONE UMIEJĘTNOŚCI:

1. Planowanie, organizowanie i ocenianie własnego uczenia się, przyjmowanie odpowiedzialności za samodzielne zdobywanie wiadomości, własną naukę oraz rzetelną pracę.
2. Skuteczne porozumiewanie się w różnych sytuacjach, prezentacja własnego punktu widzenia i brania pod uwagę poglądów innych.
3. Poprawne posługiwanie się językiem ojczystym oraz fachową terminologią przedmiotową.
4. Przygotowanie się do publicznych wystąpień i dyskusowania.
5. Efektywne współdziałanie w zespole, budowanie właściwych więzi międzyludzkich, dzielenie się rolami i zadaniami, dokonywanie oceny pracy w grupie.
6. Podejmowanie indywidualnych i grupowych decyzji.
7. Skuteczne działania z zachowaniem obowiązujących norm, poszukiwanie kompromisu i rozwiązania konfliktu w kulturalny sposób.
8. Rozwiązywanie problemów w sposób twórczy.
9. Poszukiwanie, porządkowanie i wykorzystanie informacji z różnych źródeł oraz efektywne posługiwanie się technologią informacyjną.
10. Odnoszenie zdobytej wiedzy do praktyki oraz tworzenie potrzebnych doświadczeń i właściwych nawyków.
11. Rozwijanie sprawności umysłowych oraz osobistych zainteresowań.
12. Przystawianie metod i technik negocjacyjnych i stosowanie ich do rozwiązywania konfliktów i problemów w środowisku uczniowskim.

OSIĄGNIĘCIA

Rezultatem projektu są osiągnięcia ucznia, który po zrealizowaniu projektu potrafi:

- 1) podejmować działania ekologiczne, które chronią i nie szkodzą,
- 2) troszczyć się o zwierzęta, pomagać im przetrwać zimę,
- 3) organizować zbiórkę surowców wtórnych,
- 4) propagować – poprzez prace plastyczne, plansze edukacyjne – idee powszechnej świadomości prośrodowiskowej i ochroniarskiej.

KRYTERIA OCENY

Przy ocenie uczniów należy brać pod uwagę zaangażowanie dziecka, aktywność na zajęciach pozalekcyjnych, uczestnictwo w konkursach, pomysłowość i przejawianie inicjatywy.

ROZMIAR PROJEKTU:

- *przestrzenny* – okolica szkoły, oczyszczalnia ścieków, oficjalne i dzikie wysypiska śmieci,
- *czasowy* – rok szkolny (wrzesień-czerwiec).

OCZEKIWANE EFEKTY

1. Przyrost wiadomości dotyczących zrównoważonego rozwoju, wpływu działalności człowieka na stan środowiska naszej wsi, klasyfikowania zanieczyszczeń.

2. Umiejętności:

- określenie stanu zanieczyszczenia powietrza za pomocą skali,
- określenie klasy wody za pomocą biologicznej analizy,
- gromadzenie, zestawianie i prezentacja wyników badań i obserwacji, współpracy w grupie,
- podporządkowania swojej działalności celowi grupowemu,
- korzystanie z literatury i materiałów źródłowych,
- właściwe planowanie pracy i rozwiązywanie napotkanych problemów.

TERMINY REALIZACJI PROJEKTU

ETAP I wrzesień (Sprzątanie świata)

- przedstawienie projektu w szkole zachęcenie nauczycieli do współpracy,
- przydział zadań poszczególnym klasom (dokładne zapoznanie z treściami projektu);
- sprzątanie miejscowości (wspólnie z rodzicami), zlikwidowanie nielegalnego wysypiska śmieci;
- zebranie odpowiednich materiałów, informacji, przyrządów pomiarowych;
- ewaluacja wstępna – dotycząca posiadanych przez uczniów wiadomości;
- przygotowanie zeszytów obserwacji.

ETAP II październik – do 15 maja

KONKURS EKOLOGICZNY – zorganizowany w porozumieniu z Oczyszczalnią Ścieków w Kucharach.

- wycieczka na legalne wysypisko śmieci – segregacja śmieci,
- udział w konkursie organizowanym przez Fruitellę – dotyczącym działań ekologicznych,
- poznanie wiadomości o ekologii,
- ptaki pozostające na zimę i opieka nad nimi.

Zagadnienie	Zadania do wykonania	Materiały	Odpowiedzialny	Termin realizacji	Data prezentacji
Kl. IV-VI. Sprzątanie świata	- sprzątanie miejscowości - usunięcie nielegalnego wysypiska śmieci (apel do mieszkańców o nie wywożenie śmieci w miejscach do tego nieprzystosowanych)	- worki na śmieci	nauczyciel przyrody przy współudziale zainteresowanych nauczycieli, wychowawców i rodziców	wrzesień kwiecień (przed Świętem Ziemi)	wrzesień kwiecień (wciągu tygodnia ekologicznego)

<p>Wybrani uczniowie III Gminny Konkurs Ekologiczny pod hasłem: „O czystą wodę” - oczyszczalnia ścieków (zwiedzanie)</p>	<p><i>I część</i> - zwiedzanie oczyszczalni ścieków, - wykonanie zadań dotyczących wody, - wypełnienie w grupach kart pracy dotyczących naszych postulatów, sposobów oszczędzania wody, - obliczenia miesięcznego zużycia wody w przeciętnej rodzinie, - wykonanie doświadczeń dotyczących usuwania plam ropy naftowej i oleju z wody. <i>II część</i> - w szkole (ekologia na co dzień) - wyszukiwanie określeń pojęć ekologicznych w INTERNECIE (przygotowanie plansz) związanych z wyszukiwanymi tematami, - zaprezentować sposoby segregacji śmieci, - zaprezentować wiadomości dot. konieczności segregacji śmieci w naszych domach, - udział w lekcji wychowawczej dot. segregacji śmieci, - wykonanie domowego pojemnika na śmieci z możliwością segregacji</p>	<p>karty pracy</p> <p>Menzurki, odp. naczynia, trociny, ptasie pióra, kreda.</p> <p>pisaki, kredki, kartony</p>	<p>nauczyciel przyrody- pracownik oczyszczalni</p> <p>nauczyciel matematyki</p> <p>nauczyciele, opiekunowie grup, rodzice, nauczyciel przyrody, wychowawcy</p>	<p>październik</p>	<p>październik (konkurs ekologiczny)</p> <p>październik (podsumowanie konkursu ekologicznego)</p>
--	--	---	--	--------------------	---

<p>Ekologiczne co nieco, czyli mała porcja teorii. <u>spotkanie</u> w ramach kółka ekologicznego</p> <p>- zwiedzanie wystawy „Gatunki zwierząt i rośliny chronione w Polsce” - OKL Gołuchów -ochrona gatunków roślin, grzybów i zwierząt</p>	<p>- wygłoszenie referatu „Jak powstała ekologia i czym się zajmuje?”</p> <p>- wykonywanie zadań,</p> <p>- zapamiętanie nazw chronionych roślin i zwierząt,</p> <p>- wykonanie plansz,</p> <p>- analiza bioróżnorodności organizmów leśnych objętych ochroną gatunkową.</p> <p>Przygotowanie fotoalbumów roślin i zwierząt chronionych w Polsce.</p>	<p>Pisaki kredki kartony</p> <p>- proste klucze i atlasy.</p> <p>- zeszyt prowadzonych obserwacji</p> <p>- przybory do pisania</p> <p>- aparaty fotograficzne</p>	<p>Nauczyciel przyrody, nauczyciel plastyki</p> <p>- wybrany przez grupę lider odpowiedzialny za poszczególne zadania</p>	<p>grudzień</p> <p>- zebranie w odpowiedziach informacji</p> <p>- do 15 października</p> <p>- badania i obserwacja,</p> <p>- do 15 maja</p> <p>- zebranie i opracowanie wyników do końca maja</p>	<p>5 czerwca Światowy Dzień Ochrony Środowiska</p>
<p>Ptaki pozostające na zimę w Polsce i opieka nad nimi</p>	<p>- znajomość ptaków, które zostają na zimę w Polsce</p> <p>- wykonanie i zamontowanie karmników</p>	<p>- plansze z informacją o dokarmianiu ptaków</p> <p>- wykonanie karmników</p>	<p>- nauczyciel przyrody, wychowawcy</p>	<p>listopad, styczeń</p>	<p>styczeń</p>
<p>Zbieranie aluminiowych opakowań, puszek i baterii</p>	<p>Cały rok - od września - dzieci zbierają aluminiowe puszki i zużyte baterie. Pieniądze uzyskane ze zbioru zostaną przeznaczone na schronisko zwierząt</p>	<p>- kosze na puszki i baterie</p>	<p>wybrani uczniowie</p>	<p>cały rok</p>	<p>czerwiec</p>

Inscenizacja – POWITANIE WIOSNY	- uczniowie uczyć się ról na pamięć - pożegnanie zimy - wrzucenie kostek lodu do rzeki (ocena klarowności wody)	- teksty - nagrania - menuzki - kostki lodu	- nauczyciel przyrody	marzec	marzec
TYDZIEŃ EKOLOGICZNY	- przydział zadań, - sprzątanie miejscowości, - konkurs recytatorski, - spotkanie z pracownikiem ZAKŁADU ENERGET w Kaliszu dot. alternatywnych źródeł energii - mgr inż. P. Bartzakiem, - „MYŚLI O PRZYRODZIE” św. FRANCISZKA, - videoekologia, - wystawa psów podwórkowych - prezentacja reklam, haseł pantomimy o tematyce ekologicznej				
22 kwietnia Święto Ziemi	- przemarsz uczniów szkoły i uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej przez miejscowość - dojazd do GOŁUCHOWA - udział w gminnych obchodach Święta Ziemi - inscenizacja i happening-skandowanie słów piosenek ekologicznych - pokaz mody ekologicznej	- stroje ekologiczne	- nauczyciele	22 kwietnia	22 kwietnia

	- uczestnictwo w konkursach i zabawach przygotowanych przez poszczególne szkoły - zadania plastyczne, matematyczne, ekologiczne	- zabawy i konkursy plansze pisaki farby			
Udział w lekcjach przeprowadzonych przez OKL w Gołuchowie	- uczniowie wykonują zadania	-ankiety, przybory do pisanania			
CAŁA GRUPA UCZNIÓW	- ewaluacja końcowa		nauczyciel prowadzący	po prezentacji do 10 czerwca	po prezentacji

Instrukcja dla uczestników projektu „**ŻYC W CZYSTYM, PIĘKNYM ŚWIECIE**” realizowanego na terenie miejscowości KUCHARY oraz w rejonie PARKU KRAJOBRAZOWEGO w GOŁUCHOWIE

CAŁA GRUPA, KL. IV-VI

ETAP I

1. Uzyskajcie zgodę prezesa oczyszczalni ścieków oraz dyrektora OKL na prowadzenie badań i obserwacji oraz przeprowadzenie konkursu i lekcji.
2. Po uzyskaniu zgody, ustalcie terminy wycieczek do oczyszczalni ścieków, na wysypisko śmieci, na lekcje w OKL w Gołuchowie, zwiedzania muzeum przyrody.
3. Przygotujcie odpowiednią formę zgłoszenia i włączcie do współpracy waszych rodziców, innych nauczycieli i uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej w Kucharach.
4. Zapoznajcie się dokładnie z zagadnieniami do realizacji.
5. Zbierzcie sprzęt i materiały niezbędne do wykonania wyznaczonych zadań. Tam, gdzie to konieczne skorzystajcie z pomocy nauczycieli, leśniczego, rodziców.
6. Wyznaczcie terminy spotkań w muzeum, OKL oraz terminy lekcji przyrody.
7. Zaproście do wspólnego wyjścia osoby dorosłe nauczyciela przyrody wychowawcę, rodziców.
8. Przygotujcie listę pytań, na które chcecie uzyskać odpowiedzi od pracowników OKL, oczyszczalni ścieków, wysypiska śmieci.
9. Przygotujcie dla ww. osób odpowiednią formę podziękowania, np. własnoręcznie przygotowane kartki czy dyplomy z waszymi podpisami.
10. Przed wyruszeniem w teren dokładnie zapoznajcie się z zasadami bezpiecznego zachowania się na wycieczce.

UWAGA

Pamiętajcie! W teren możecie wyjść tylko pod opieką osoby dorosłej, którą zaprosiliście do współpracy: nauczyciela, wychowawcy, rodziców.

ETAP II – KONKURS EKOLOGICZNY

1. Przygotujcie sprzęt i materiały niezbędne do wykonywania zadań wyznaczonych w konkursie ekologicznym (naczynia, olej silnikowy, ptasie pióra, skały, arkusze papieru).
2. Wykonajcie zadania wyznaczone w konkursie FRUITELLA.
3. Poznajcie podstawowe wiadomości o ekologii, wykonajcie piktogramy.
4. Ogłoście w szkole zbiórkę puszek aluminiowych baterii.
5. Poznajcie ptaki pozostające na zimę i zorganizujcie opiekę nad nimi.

ETAP III

1. Wyniki obserwacji przyrody zimą przerysujcie starannie na oddzielne kartki bloku technicznego.
2. Przygotowane wcześniej kartki z notatkami, zdjęcia lub rysunki naklejcie na duży arkusz brystolu.
3. W prawym dolnym rogu arkusza wpiszcie swoje imiona i nazwiska jako autorów opracowania. Jeśli miejsce na to pozwoli, arkusz możecie dodatkowo ozdobić w estetyczny sposób zgodnie z własnymi pomysłami.
4. Na dzień prezentacji wyników przygotujcie się ustnie do odpowiedzi na następujące pytania:
  - *Jakie znasz podstawowe pojęcia dotyczące ekologii?*
  - *Które ptaki zostają w Polsce na zimę?*
  - *Na czym polega biologiczne oczyszczanie wody?*

ETAP IV – 5 czerwca Światowy Dzień Ochrony Środowiska

Zaprezentujcie wyniki obserwacji, prace plastyczne i sprawozdanie z przebiegu tygodnia ekologicznego.

ETAP V

1. Dokonajcie samooceny własnej pracy.
2. Przeanalizujcie przyrost waszych wiadomości po realizacji projektu.
3. Oceńcie realizację projektu.